

persones que s'hagin preocupat d'assolir un fort barnís intel·lectual.

Si ens entretenim en estudiar els casos de moltes persones a que, en una o altra forma, els ha somrigut la fortuna, veurem que, de l'únic que s'han preocupat, és de voler aparentar, davant dels que els coneixen, el seu canvi de posició social, millorant el que no els costa cap sacrifici personal i els porta comoditats, però, desgraciadament per a ells i per les persones amb qui han de conviure, no es preocupen de refinar la seva educació, cosa primordial per arribar a tractar amb delicadesa a totes les persones amb qui han d'alternar, siguin de la condició social que es vulgui i per escatir amb desinterès els problemes socials que pugui presentar-se'ls-hi.

I per a uns i altres, si així pensen, podria aplicar-se la lliçó de la conversa, tant per als que tiren per intel·lectuals, com per als que es dediquen a professions comercials o industrials, els quals deurien procurar que no els tingués aplicació l'adagi que diu: *Aranya, qui l'ha picat? l'aranya d'aquí al costat.*

Creuríem que l'ésser tant freqüent aquest defecte té la seva explicació en un cert atractiu que sent l'home per millorar la seva manera de viure, però cercant solament comoditats corporals, fugint de tot quant pugui recordar-li l'haver passat privacions en altres èpoques, però sense cap tendència a perfeccionar-se espiritualment el que fa

que no neixi en ell la satisfacció que ha de experimentar, el qui té la sort de sobresortir, en fer el possible per a que tots els que es mouen en les condicions en que ell s'havia trobat, puguin veure millorada la seva situació; ans, al contrari, sembla com si una força interior li dictés normes per no ajudar als de condició modesta i com si, en no fer res per a ells, sentís una mena de compensació a les privacions que ell havia sofert en altres temps.

Com a confirmació d'aquesta aseveració, si s'és observador, es té ocasió de veure confirmat, en plantejar-se els problemes socials, que qui més reacís es mostren en fer concessions al proletariat, són, per regla general, els que procedeixen de modesta condició, i en això no hi ha dubte que hi té una gran influència el no haver-se preocupat, com hem dit abans, de perfeccionar la seva educació espiritual.

Pel mateix, cal que els qui tinguin a les seves mans els destins de Catalunya, procurin, a més d'establir una organització que porti una era de treball, principal condició per a un poble, pel mateix que *el primer es viure i, a ésser possible viure bé* — aspiració molt justa i natural en qui treballa — organitzar un vast pla de cultura; medi, no hi ha dubte, per a refinar espiritualment a l'home, ço que farà que senti més amor per al reste de la humanitat.

Lleonart HERETER
Enginyer industrial

Carrers Graciencs

A Gràcia tenim un carrer que porta el nom d'Abdó Terradas i és tan humil i solitari, que en èpoques de vaga dels serveis de neteja pública, el veïnat dels carrers del voltant hi anava a deixar les escombraries. Recordo que un humorista va posar un paper enganxat sota la placa de marbre del carrer, que deia: "Respetad las flores."

El destí ha volgut que fos aquest carrer el que portés el nom del gran republicà de Figueres, el primer caraià que parlà de República i consagrà tota la seva vida a l'ideal.

Cinc cops, en diferents èpoques, és elegit batlle de Figueres i sempre va tenir que deixar el càrrec per no voler jurar fidelitat a la Monarquia.

A l'any 1838 publicà a Barcelona, en català, una comèdia "El Rei Micomicó" en la que ridiculitzava la forma monàrquica.

A Barcelona, junt amb en Cuello i en Montaldo, varen fer el "Diario Republicano", publicació bilingüe, en la que Terradas va publicar la seva famosa cançó revolucionària "La Campana".

No cal dir que a totes les bullangues barcelonines, Terradas i els seus companys hi prenien una part important.

Emigrat a París l'any 1848, va publicar un manifest en el que deia: "Es entre el poble allí on trobareu els homes de cor que poden salvar i regenerar la Pàtria. Un home senzill però d'ànima noble és sempre preferible a un talent venut a la corrupció, a un especulador erudit, o a un xerraire intrigant."

Una amnistia va fer possible que tornés a la nostra ciutat. Ben aviat, però, una dolor va colpir-lo, els sicaris de la monarquia mataren el seu company de l'ànima, a Cuello, germà d'idees i de destí d'en Layret; els reaccionaris sempre han emprat els mateixos procediments.

La Revolució del 1854 va ésser aprofitada pels figuerencs per fer-lo altra vegada batlle. Dos anys més tard triomfant la reacció, Terradas mort a l'exili, mentre Montaldo, exiliat també, anava als Estats Units a allistar-se als exèrcits del president Lincoln, que combatien els Estats del Sud, contraris a l'abolició de l'esclavitud dels negres. Ferit en una batalla, varen tenir que tallar-li un peu i va morir oblidat pels que s'aprofitaren dels seus esforços.

Terradas, Cuello, Montaldo — heus ací els tres mosqueters del republicanisme — varen ésser els sembradors de la idea; aquesta germinà i l'esperit republicà queda arrelat per sempre a Catalunya. Gràcies a la seva tasca, Salmerón, Pi Margall i Castelar varen trobar en els catalans un suport prou ferm per bastir la primera República i si aquesta va caure va ésser per no seguir amb els catalans una política prou comprensiva.

Crec que a Terradas se li deu una reparació. Sembla talment un escarni que el carreró més insignificant de Gràcia porti el seu nom. Ara que estem en plena renovació de carrers es podria triar un carrer més adient al seu nom gloriós com apòstol que va ésser de la democràcia catalana.

C. PADRO I LLUSA